

**STANOWISKO SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
DOTYCZĄCE PROJEKTU USTAWY
O INWESTYCJACH W ZAKRESIE ELEKTROWNI WIATROWYCH**

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego wyraża głębokie zaniepokojenie kierunkiem zmian legislacyjnych zaproponowanych w poselskim projekcie ustawy o inwestycjach w zakresie energetyki wiatrowej. Wprowadzenie dużej części zawartych w projekcie zmian dotyczących budowy nowych i eksploatacji istniejących elektrowni wiatrowych **godzi zarówno w interesy branży energetyki wiatrowej, jak i samorządów oraz społeczności lokalnych w całym kraju.** Zbyt daleko idące obostrzenia uderzą w rozwój gospodarczy kraju i regionów. Szczególnie negatywny efekt wywołają w województwie zachodniopomorskim, które jest krajowym liderem w dziedzinie produkcji energii odnawialnej pochodzącej z wiatru.

Postulowane w projekcie ustawy ustanowienie minimalnej odległości od budynków mieszkalnych, form ochrony przyrody i leśnych kompleksów promocyjnych, równej lub większej 10-krotnej wysokości elektrowni wiatrowej w praktyce oznaczać będzie **zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż 1,5-2 km od wskazanych obiektów i obszarów.** Taki warunek ograniczy możliwość stawiania elektrowni wiatrowych do obszaru ok. 0,1 proc. kraju i **doprowadzi do całkowitego zablokowania rozwoju tego sektora energetyki odnawialnej.**

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, uznając za zasadne określenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkalnej, już w 2010 roku zawarł w uchwalonym wówczas Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa, adresowane do gmin zalecenie, określające strefę ochronną dla lokalizacji elektrowni wiatrowych na poziomie 1 km od domostw. Gminom, których podstawową troską powinno być dobro ich mieszkańców, pozostawił sposób wykonywania tego zalecenia. Proponowane w projekcie ustawy odległości Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uznaje za nadmierne i idące **wbrew interesowi mieszkańców.** Nie chronią ich bowiem w żaden sposób, a szkodzą rozwojowi gospodarstwu lokalnych samorządów.

Jednocześnie Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego zwraca uwagę na płynące z projektu ustawy zagrożenia dla już istniejących elektrowni wiatrowych, związane nie tylko z ograniczeniami dla potencjalnej rozbudowy farm wiatrowych, ale również – wskutek np. zmiany w sposobie wyliczania podatku od nieruchomości czy też wprowadzenia nadmiernych wymogów związanych z dozorem technicznym nad elektrowniami – ze **spodziewanym drastycznym wzrostem opłat z tytułu eksploatacji elektrowni.** Ten z kolei **może zagrozić rentowności istniejących elektrowni wiatrowych,** a ich właściciele w skrajnych przypadkach skłonili do zaprzestania działalności.

W ocenie Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego przedłożony przez grupę posłów projekt ustawy **dyskryminuje branżę energetyki wiatrowej** – technologii wytwarzania energii z OZE dynamicznie rozwijającej się na świecie i uznawanej za wysoce innowacyjną i

posiadającej duży potencjał rozwojowy. I jako taki **wpływie negatywnie na realizację zobowiązań Polski wobec UE** w zakresie osiągania celów związanych ze wzrostem udziału energii z odnawialnych źródeł energii (OZE) w ogólnej produkcji energii w Polsce. Projekt ustawy ogranicza możliwość wykorzystania potencjału najdynamiczniej rozwijającego się źródła energii odnawialnej w Polsce, co w konsekwencji skutkować będzie karami lub koniecznością skorzystania z instrumentów współpracy – transferu statystycznego energii, co pociągnie za sobą niebagatelne skutki finansowe dla kraju.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego sprzeciwia się takim zmianom w projekcie ustawy, które mogą skutkować wyeliminowaniem energetyki wiatrowej z miksu energetycznego Polski i sprawić, iż zniknie ona również z Pomorza Zachodniego. Taka perspektywa jest nie do zaakceptowania przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, jako **niezgodna z lokalną polityką energetyczną regionu**, odzwierciedloną w regionalnych dokumentach strategicznych: Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku i Programie rozwoju sektora energetycznego w województwie zachodniopomorskim.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego wskazuje na ogromny potencjał ekonomiczny, który niesie ze sobą energetyka odnawialna oraz jej wpływ na rozwój gospodarki i zwiększenie zatrudnienia wśród społeczności lokalnej. Szacuje się, że projektowana ustawa **może wpłynąć na utratę pracy na Pomorzu Zachodnim nawet przez kilka tysięcy osób**, a wprowadzeniu ustawy w zaproponowanym kształcie towarzyszyć będzie nie tylko likwidacja miejsc pracy przy obsłudze farm wiatrowych, ale w licznych w województwie zachodniopomorskim zakładach produkujących elementy do elektrowni wiatrowych. **Zagrożony będzie także dalszy proces modernizacji sieci elektroenergetycznych**, towarzyszący powstawaniu kolejnych elektrowni wiatrowych, przyczyniający się do poprawy jakości i stabilności dostaw energii elektrycznej dla lokalnych odbiorców.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego dostrzega potrzebę doprecyzowania na gruncie przepisów prawa kwestii związanych z zapewnieniem realnego wpływu lokalnych społeczności na lokalizowanie elektrowni wiatrowych oraz zagwarantowaniem uspołecznienia procesu uchwalania dokumentów planistycznych gmin. Nie neguje więc zasadności tej części przepisów projektowanej ustawy, które zabezpieczą prawo do wypowiedzi właścicieli nieruchomości położonych w sąsiedztwie planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego apeluje jednakże o takie prowadzenie procesu legislacyjnego, który przypisze priorytet korzyściom gospodarczym, społecznym i ekologicznym generowanym na poziomie kraju, regionów oraz społeczności lokalnych wskutek rozwoju energetyki wiatrowej i weźmie pod uwagę na równi głos i interes mieszkańców oraz branży producentów energii z wiatru.

Stanowisko otrzymują:

- Parlamentarzyści RP z województwa zachodniopomorskiego
- Przewodniczący klubów i kół parlamentarnych

UZASADNIENIE

Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla to jedno ważniejszych wyzwań dla Unii Europejskiej. Rozwój odnawialnych źródeł energii w istotny sposób przyczynia się do ograniczenia zmian klimatycznych, dlatego też Unia Europejska postawiła sobie za cel, że do roku 2020 udział energii odnawialnej będzie stanowił 20% energetycznego koszyka Europy. Cel ten wynika bezpośrednio z dyrektywy 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE. Zgodnie z dyrektywą Polska jest zobowiązana do osiągnięcia w 2020 r. 15% udziału energii z OZE w finalnym zużyciu energii brutto oraz dalszego wzrostu tego wskaźnika w latach następnych. Należy podkreślić, że w 2014 r. Komisja Europejska ogłosiła nowy pakiet propozycji politycznych stanowiących kontynuację obecnej polityki klimatycznej i energetycznej UE. Proponowane przez KE cele obejmują między innymi 40-procentową obniżkę emisji dwutlenku węgla do 2030 r. w odniesieniu do 1990 r. oraz osiągnięcie 27-procentowego udziału energii z OZE w całkowitym zużyciu energii brutto w całej UE. W czerwcu 2015 r. Komisja Europejska w raporcie z postępów we wdrażaniu dyrektywy 2009/28/WE zwróciła uwagę, że tylko dwa kraje Polska i Węgry mogą mieć problem z wypełnieniem zobowiązań.

Procedowana ustawa dodatkowo ograniczy możliwość wykorzystania potencjału najdynamiczniej rozwijającego się źródła OZE, co w konsekwencji skutkować będzie karami lub koniecznością skorzystania z instrumentów współpracy - transferu statystycznego energii i co pociągnie za sobą niebagatelne skutki finansowe dla kraju.

Istotny wkład w osiągnięciu celu krajowego i unijnego, z uwagi na swoje położenie, ma województwo zachodniopomorskie. Na obszarze prawie całego województwa, a w szczególności w pasie nadmorskim występują bardzo korzystne warunki wiatrowe, co stanowi znaczący potencjał dla rozwoju energetyki wiatrowej lądowej i morskiej. Wprowadzenie strefy delimitacyjnej 1,5-2 km ograniczy rozwój energetyki wiatrowej w województwie zachodniopomorskim, które obecnie jest liderem w rozwoju OZE. Oszacowany dla województwa zachodniopomorskiego potencjał możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, przy założeniu strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej min. 1 km, wynikającej z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, wynosi aktualnie około 2 600 MW. Przyjęcie propozycji zapisów zawartych w projekcie ustawy ograniczy potencjał lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszarze województwa o około 85 proc. (przy odległościach lokalizacji 1,5 km) do 99 proc. (przy odległościach lokalizacji 2 km).

Województwo zachodniopomorskie jest krajowym liderem w dziedzinie produkcji energii wiatrowej. Moc instalacji wiatrowych w województwie to 1 300 – 1 400 MW, z około 5 300 MW w kraju (dla porównania np. w województwie pomorskim – 650 MW, w województwie wielkopolskim 520 MW).

Zachodniopomorskie przeznaczyło znaczne tereny pod energetykę wiatrową. Zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację wiatraków przeznaczono ponad 27 tys. ha co może stanowić potencjał dla blisko 2 200 MW nowych mocy. Plany zagospodarowania pod farmy wiatrowe mają m.in. Łobez, Golczewo, Rąbino, Sławno, Sławoborze, Dolice. Kolejne miejscowe plany są w trakcie opracowywania. Od 2015 r. budowany jest zespół wiatraków w miejscowościach Banie i Kozielice. Przyjęcie ustawy w proponowanej formie oznacza wielomilionowe straty po stronie inwestorów posiadających projekty w toku, które w zmienionych warunkach prawnych musiałyby zostać zakończone, bez szansy na zwrot nakładów poniesionych na ich przygotowanie.

Proponowane zmiany godzą więc nie tylko w interesy branży wiatrowej, ale również samorządów i społeczności lokalnych, które partycypują w korzyściach z inwestycji w

elektrownie. Przyjęcie projektu ustawy w zaproponowanym kształcie doprowadzi do całkowitego zablokowania rozwoju tego sektora energetyki oraz do upadku większości istniejących parków elektrowni wiatrowych w województwie zachodniopomorskim. Przełoży się to na problemy sektora bankowego, jako że elektrownie wiatrowe są w przeważającej większości finansowane w trybie project finance. Nowe farmy nie będą powstawały, istniejące będą zamykane, ponieważ ich dalsza działalność będzie nieopłacalna. Wprowadzenie zapisów ustawy doprowadzi do wzrostu podatków i opłat o ok. 500 proc. i dodatkowe obciążenie całego sektora w wysokości około 650 mln zł i każdej MWh wyprodukowanej energii w wysokości średnio 76 zł.

Proponowana 3-4 krotna podwyżka podatku od nieruchomości, wynikająca ze zmiany definicji budowli i objęcia nią także urządzeń generujących i przekazujących energię, tylko pozornie poprawi sytuację dotychczasowych beneficjentów tego podatku. Uznanie za podstawę opodatkowania całego nakładu inwestycyjnego oznacza wzrost tego obciążenia do co najmniej 60 zł/MWh, co według aktualnych cen rynkowych oznaczałoby obciążenie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej na poziomie 35-40 proc.

Większość istniejących przedsiębiorstw wiatrowych nie byłoby w stanie unieść takiego obciążenia i znalazłoby się w sytuacji zmuszającej do ogłoszenia upadłości. Przejęcie masy upadłościowej przez banki lub innych przedsiębiorców prowadziłoby w wielu przypadkach do faktycznego zaprzestania działalności i sprzedaży turbin oraz elementów wież do krajów trzecich.

W 2014 roku na rzecz energetyki wiatrowej w Polsce pracowało 8 400 osób. W scenariuszu dynamicznego rozwoju tego sektora w Polsce do roku 2030 sektor ten może tworzyć około 42 000 miejsc pracy, z czego około 11 000 w przemyśle. Szacuje się, że poprzez projektowaną ustawę Pomorze Zachodnie, borykające się z jednym z największych poziomów bezrobocia w Polsce, może dodatkowo stracić około 3 000 – 4 000 miejsc pracy. Po wprowadzeniu zmiany w ustawie znikną nie tylko miejsca pracy przy obsłudze farm, zmniejszy się także zatrudnienie w firmach konsultingowych i przede wszystkim zakładach produkujących elementy do wiatraków.

W województwie zachodniopomorskim ulokowane jest wiele zakładów produkujących elementy do farm wiatrowych. To przede wszystkim tacy światowi liderzy jak LM Wind Power Blades, Bilfinger Mars Offshore, KK Wind Solutions, Vestas, EPA, Bladt Industries, Bie Electric, Finomar i wielu innych przedsiębiorców z kapitałem zarówno krajowym, jak i zagranicznym.

Procedowane zmiany godzą w dotychczasowy wizerunek województwa zachodniopomorskiego jako miejsca przyjaznego inwestorom. Stanowią poważny cios w budowę wizerunku Polski jako miejsca bezpiecznego dla długoterminowych inwestycji, co jest jednym z podstawowych przesłań zapowiadanego Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, zaprezentowanego na poziomie założeń na początku 2016 r. przez Wicepremiera i Ministra Rozwoju Mateusza Morawieckiego.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Olgiard Geblewicz

